

VersoDirect

nr. 3 / juni - juli 2019 / jaargang 21
V.U. Ingrid Lieten, Kolonel Bourgstraat 122 bus 4, 1140 Brussel

VersoDirect is de nieuwsbrief van de Vereniging voor Social Profit Ondernemingen vzw, de intersectorale werkgeversorganisatie voor de Vlaamse socialprofitsector. Verso verenigt ondernemers uit de gezondheidszorg, de welzijnssector, de socioculturele sector, de sector van de aangepaste tewerkstelling en de mutualiteiten.

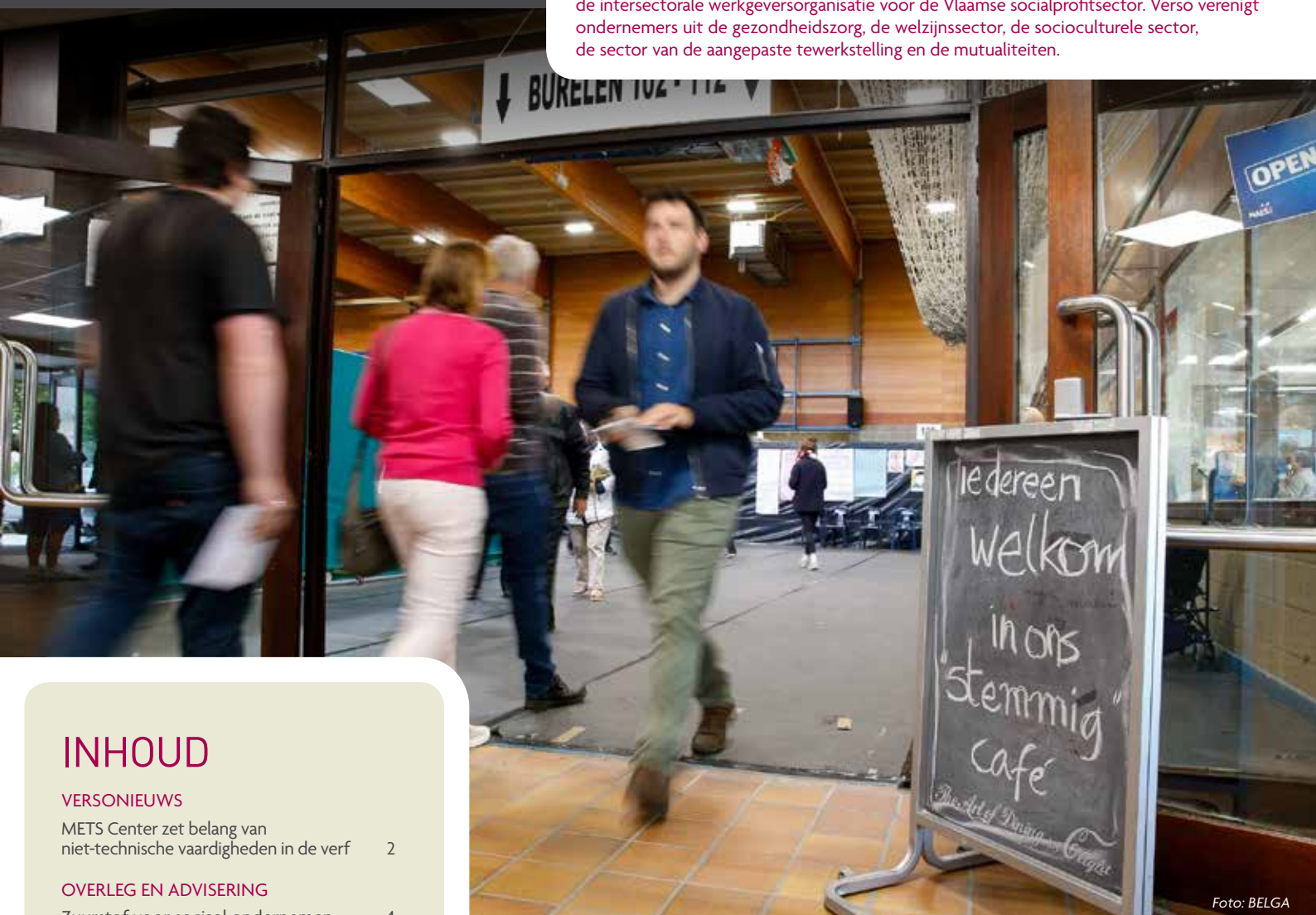

Foto: BELGA

INHOUD

VERSONIEUWS

METS Center zet belang van niet-technische vaardigheden in de verf 2

OVERLEG EN ADVISERING

Zuurstof voor sociaal ondernemen 4

Wat zijn de prioriteiten van de sociale ondernemingen? 5

Vlaamse Raad van start 7

SECTORNIEUWS

En wat met de vzw? 7

Middenveld op zoek naar nieuwe relatie met overheid 8

Nieuwe Europese waarborgregeling stimuleert sociaal ondernemerschap 9

Verso ondersteunt intrapreneurs met een sociaal businessidee 10

Europees sociale scorebord reality check voor België 10

AANKONDIGINGEN

12

Welke prioriteiten voor sociale ondernemingen in de volgende legislatuur?

Lees het op p. 4.

Samenwerken loont

Verkiezingen zijn altijd een spannende tijd voor ons. Memoranda worden geschreven, de belangrijkste topics worden toegelicht op de partijhoofdkwartieren en beleidsmakers halen nog een laatste keer alles uit de kast om te tonen dat ze hun ambt waard zijn geweest.

Wanneer u dit leest, heeft de kiezer zijn finale oordeel geveld over het beleidswerk van de afgelopen jaren. Hier en daar worden misschien al de contouren van nieuwe regeringscoalities duidelijk. Nu zijn de rollen omgedraaid. Nu is het aan organisaties als de onze om duidelijk te maken waarom zij een goede partner zijn om samen met de nieuwe beleidsploeg het beleid van de komende jaren mogelijk te maken.

Voor ons is het alvast duidelijk: sociale ondernemingen zijn een cruciale partner op alle regeringsniveaus omdat wij zorgen voor alle goede dingen in het leven: een goede gezondheid, ondersteuning voor gezinnen die het moeilijk hebben of met een bijzondere ondersteuningsnood geconfronteerd worden, een warme samenleving door een netwerk van geëngageerde organisaties en burgers, maatschappelijk relevante tewerkstelling. De lijst is eindeloos en er komen elke dag ook nieuwe taken bij waar sociale ondernemingen de beste partner voor de overheid blijven.

Maar er is meer: sociale ondernemingen vertegenwoordigen ook een belangrijk deel van het economisch weefsel van onze regio en ons land. De cijfers zijn gekend: 8,2% van het bbp, 18% van de tewerkstelling, 25 miljard euro aan bestellingen.

In mei hielden we ons congres met als thema 'intersectoraal samenwerken'. We hebben die dag geleerd dat samenwerking nog belangrijker zal worden in de social profit, omdat het duidelijk is dat geen enkele organisatie in zijn eentje erin zal slagen het leven van onze gebruikers en cliënten echt duurzaam te verbeteren. Hetzelfde geldt zeker ook voor politici. Een sterk, warm en welvend Vlaanderen maak je ook alleen maar met de steun van bedrijven, sociale ondernemingen, burgers en het middenveld. De recent opgericht Vlaamse Raad voor welzijn, volksgezondheid en gezin zal alvast belangrijk worden om die samenwerking vorm te geven en samen met de sectoren en de gebruikers tot afspraken te komen die het sociaal ondernemerschap versterken. We kijken uit naar de samenwerking!

Ingrid Lieten, directeur Verso

METS Center zet belang van niet-technische vaardigheden in de verf

Als een van de partners van een ééndaags innovatiekamp in Brugge mocht Verso een prijs uitreiken aan de deelnemers die de meest inspirerende oplossing vonden voor een concrete uitdaging in de zorg. Veerle Coupez van hogeschool Howest gaf aan dat zij al langer een bezoek wou brengen aan het METS Center in Bilthoven, Nederland. Samen met Sven Vereecke (Howest), Lode D'Haenens en Heleen Lippens (AZ Alma), Sam Cordyn (Wit-Gele Kruis), Lon Holtzer (zorgambassadeur), Luc van Waes (VIVO), Ellen De Wandeler (NVKVV) en Marije Plantinga (Verso) zijn we dan ook op 8 mei op inspiratiebezoek kunnen gaan bij onze noorderburen!

“Zorgverleners kunnen vooral niet-technische skills op punt stellen”

Het METS Center is een simulatiecentrum. Dat wil zeggen dat professionals uit de zorg tijdens een simulatie van een zorgsituatie gefilmd worden en na afloop gedebriefd worden door de medewerkers van het METS

Center. Een scenario duurt 10 minuten en de debriefing neemt maar liefst 45 minuten in beslag. De bedoeling van deze simulatie en debriefing is dat de zorgverleners vooral hun niet-technische skills op punt stellen binnen een multidisciplinair team in een – vaak stressvolle – zorgsituatie. Om fouten te vermijden, is het namelijk van belang om je als professional bewust te zijn van je waarnemingen en oordelen en dus van je 'niet-technische vaardigheden'. Om fouten zo veel mogelijk in te perken, kun je werken met een 'Crisis Resource Management', ofwel CRM (zie kader hiernaast). Deze kernpunten kun je trouwens toepassen binnen iedere sector en werksituatie waar meerdere professionals aan het werk zijn.

Opportunities in Vlaanderen?

Bij de nabespreking met de medewerkers van het METS Center viel op dat er in Vlaamse kennisinstellingen wel vaak simulatiecentra zijn waar studenten hun technische zorgvaardigheden kunnen oefenen. Volgens de mensen van METS loopt Nederland op dit vlak zelfs achter. Maar in Vlaanderen zijn er dan weer weinig mogelijkheden om juist de niet-technische vaardigheden te oefenen in een multidisciplinaire setting. Op de terugreis werd dan ook uitgebreid gebrainstormd over hoe we Vlaamse werkgevers hierbij kunnen faciliteren en ondersteunen. Wordt vervolgd!

Voor meer informatie over dit werkbezoek, neem contact op met marije.plantinga@verso-net.be of bel 0468 46 24 49.

CRM KERNPUNTEN

1. Ken je werkplek
2. Anticipeer en plan
3. Evalueer regelmatig
4. Vraag vroegtijdig om hulp
5. Toon leiderschap en volgerschap met assertiviteit
6. Verdeel de werklust
7. Mobiliseer alle beschikbare bronnen
8. Communiceer effectief (Speak up)
9. Voorkom en bestrijd tunnelvisie
10. Gebruik alle beschikbare informatie
11. Cross en dubbelcheck (doe geen aannames)
12. Gebruik cognitieve hulpmiddelen
13. Stel prioriteiten dynamisch bij
14. Verdeel je aandacht verstandig
15. Gebruik goed 'teamwork': coördineer en ondersteun

Zuurstof voor sociaal ondernemen

Nu de verkiezingen van 26 mei achter de rug zijn, is het aan de verschillende onderhandelaars om een nieuwe Vlaamse regering te vormen. Verso liet daarbij niet na om onze politieke partijen te voeden met concrete voorstellen die zuurstof geven aan sociale ondernemingen in Vlaanderen. We zetten de belangrijkste krachtlijnen van ons memorandum dan ook graag op een rijtje.

1 Geef voldoende ruimte voor ondernemerschap in de social profit

Ondernemerschap stimuleren door:

- **Rechtszeker kader** (sturing op resultaten en kwaliteit)
- Regelluwigheid
- **Stabiliteit in de financiering**

Zorgen voor een gelijk speelveld volgens de uitgangspunten van **maatschappelijk verantwoorde zorg** (kwaliteit, toegankelijkheid, betaalbaarheid, relevantie).

Volwaardige toegang tot het **economische beleidsinstrumentarium** (bv. KMO-groei subsidie, KMO-portefeuille, toegang tot het VLAIO-netwerk).

Innovatie stimuleren door het innovatie-instrumentarium te verruimen naar niet-technologische innovatie en **experimenteeruimte** te voorzien.

2 Zet in op een goed werkende arbeidsmarkt, die de werkzaamheid en de werkbaarheid verder verhoogt én antwoorden biedt op de toenemende krapte in de social profit

Performant onderwijs en een flankerend beleid om stages en duaal leren verder te ondersteunen (begeleidingspremies, mentorenkorting, enz.).

Een activerend beleid dat werkzoekenden versterkt. Een grondige screening, doorgedreven begeleiding en efficiënte trajecten naar werk.

Antwoorden op de toenemende krapte:

- Elders verworven competenties (ook voor zij-instromers)

- Expliciet kansengroepenbeleid
- Opleiding (ook voor werkenden)
- Werkbaarheid
- Verso opnieuw structurele partner in het kansengroepenbeleid

Maak **RSZ-doelgroepenkorting oudere werknemers** van toepassing voor alle private werkgevers.

Groeibanen met maatschappelijke meerwaarde: laaggeschoolden gedurende twee jaar aan de slag, met minstens een vier vijfde arbeidsovereenkomst.

Inzetten op de **sociale economie** als sluitstuk van een activeringsbeleid en hefboom voor een inclusieve arbeidsmarkt.

3 Investeer in de social profit, binnen een kader van gezonde overheidsfinanciën

Inspanningen voor **een gezonde begroting** moeten rekening houden met de dwingende maatschappelijke uitdagingen en de budgettaire ruimte voor een intersectoraal akkoord in de social profit (**VIA 6**).

4 Ondersteun een performant sociaal overleg mét een volwaardige rol voor de socialprofitwerkgevers.

Verso vraagt dat de stem van de socialprofitwerkgevers, goed voor 400.000 arbeidsplaatsen in Vlaanderen, gehoord wordt binnen een efficiënt Vesoc-overleg met **alle zeven sociale partners** vertegenwoordigd in de Serv en de volwaardig deelname in de **overleg- en beheersstructuren** van de Serv.

Wat zijn de prioriteiten van de sociale ondernemingen?

De Vlaamse, federale en Europese verkiezingen liggen ondertussen achter ons. Het stof kan gaan liggen en de verkozen politici kunnen plannen beginnen maken over hoe ze de komende vijf jaar samen willen regeren. Het is absoluut cruciaal dat die plannen ook rekening houden met de noden en verwachtingen in de verschillende socialprofitsectoren. Daarom vroegen we onze bestuurders wat ze verwachten van de volgende Vlaamse regering en welke prioriteiten er zijn in hun sectoren.

Jannie Hespel, adjunct-directeur Departement Gezondheid en Welzijn, Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten.

Voor het Socialistisch Ziekenfonds is het garanderen van een toegankelijke en solidair gefinancierde zorg voor iedereen een absolute topprioriteit. Na vele besparingsrondes is het noodzakelijk dat opnieuw geïnvesteerd wordt in de zorg met als prioriteiten de vele onvervulde noden, het zwaartepunt van de zorg verschuiven van acute naar chronische zorg en zorgen voor voldoende en gemotiveerd zorgpersoneel met een billijk inkomen. Speciale aandacht moet gaan naar het terugbrengen van de hardnekkige en ontoelaatbare gezondheidsongelijkheid. Dit veronderstelt een beleid van 'health in all policies'.

Veerle Huwé, directeur Sociare, socioculturele werkgeversfederatie vzw

De socioculturele sector is een hefboom voor het realiseren van een inclusieve, democratische, sterke en versterkende samenleving. In het toekomstig beleid

waakt de overheid er over dat de hefboomfunctie niet wordt overbelast. Het toekomstig beleid werkt bovendien op basis van vertrouwen en wederzijdse transparantie in haar subsidiëring, geeft mogelijkheden en instrumenten om activiteiten te ontwikkelen en houdt rekening met de verplichtingen van onze werkgevers.

Greta De Geest, expert Landsbond van de Onafhankelijke Ziekenfondsen

De visie van de Onafhankelijke Ziekenfondsen voor de toekomstige gezondheidszorg is opgebouwd rond vijf fundamentele uitgangspunten:

- Ervoor zorgen dat het systeem afgestemd is op de noden en voorkeuren van de patiënten en op de prioriteiten voor de volksgezondheid.
- Een 'actieve gezondheid' bevorderen, waarbij elk individu aangemoedigd wordt gezond te leven en zijn begrips- en keuzevaardigheden te ontwikkelen.
- De gezondheidsprioriteiten vertalen in meetbare doelstellingen, zodat de acties van alle actoren met elkaar in lijn staan.

- Zorgen voor een efficiënte organisatie van het gezondheidssysteem, met als doelen: optimale opname van medische innovatie, relevantie van de toegediende zorg, ontwikkeling van de specialisering en delegatie, beperking van de administratieve werklust en verlaging van de institutionele complexiteit.
- Een holistische aanpak van de gezondheid ontwikkelen met integratie van de openbare actiedomeinen die een rechtstreekse invloed hebben op de gezondheid.

Francis Devisch, directeur Groep Maatwerk

Vlaanderen kampt met een aanzienlijke arbeidsmarktcrisps en mismatches tussen vraag en aanbod. Enkel door alle beschikbare talenten aan te spreken, waaronder de onbenutte arbeidsmarktreserve, kunnen we de welvaart in Vlaanderen versterken. Maatwerkbedrijven, met hun expertise rond de tewerkstelling van mensen met een afstand tot de arbeids-

OVERLEG EN ADVISERING

▶▶ markt, zijn hiervoor de ideale partner. In de komende legislatuur kunnen zij een nog grotere impact creëren door de tewerkstelling van meer talenten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Ook de economie zal er wel bij varen, aangezien maatwerk-bedrijven een belangrijke bedrijfs-economische partner zijn van heel wat Vlaamse bedrijven en organisaties.

Geert Messiaen, secretaris-generaal Liberale Mutualiteiten

Vanuit het beleid wordt er meer ingezet op empowerment. Als Liberale Mutualiteit kunnen we dit enkel aanmoedigen. Vraaggestuurde zorg waarin de zorgvrager centraal staat en zelf beslist welke zorg hij wenst moet het uitgangspunt zijn. De initiatieven die werden uitgerold vertonen echter nog heel wat lacunes en kinderziekten. Het zorgaanbod is onvoldoende afgestemd op de zorgvraag en de zorgvrager vindt maar moeizaam zijn weg in het complexe zorglandschap. Dit staat haaks op het beoogde empowerment van de zorgvrager en zijn omgeving.

Karin Van Mossevelde (Sovervlag)

Samen met Solidariteit voor het Gezin en onze partners in de thuisverpleging, richten we een nieuwe zorgorganisatie op. Dit stelt ons in staat verder te groeien, te innoveren en nieuwe uitdagingen aan te gaan. We willen onze klanten kwaliteitsvolle, betaalbare en toegankelijke zorg, ondersteuning, verpleging, oppas, opvang en allerlei nieuwe diensten blijven verlenen. We verwachten van de overheid voldoende stimuli om het sociale ondernemen en innovaties in de zorg, zowel in organisatie als in dienstverlening, alle kansen te geven.

Wim Van Hecke, Algemeen Directeur Neutraal Ziekenfonds Vlaanderen

Investeer in innovatieve en inclusieve zorg en maak van innovatie de motor van zorg en welzijn. Oude recepten moeten plaats maken voor een vernieuwende aanpak in een zorgwereld in volle transitie. Stel daarbij de burger met zijn (zorg)vraag centraal.

Hendrik Delaruelle, Algemeen Directeur Vlaams Welzijnsverbond

Iedereen heeft recht op hulp en ondersteuning. Dat recht start bij een toegankelijke welzijnssector. De wachtlijsten brengen dat recht in het gedrang. Het wegwerken ervan vinden wij daarom een topprioriteit voor de overheid! Het voorzien in een meerjarenbegroting en langetermijnplanning is essentieel. Voldoende competente en getalenteerde medewerkers zijn van cruciaal belang om een kwaliteitsvolle ondersteuning en nabijheid te kunnen realiseren in de hulpverlening. Om hieraan te voldoen, zal zwaar moeten worden ingezet op de instroom van nieuwe medewerkers en op het behoud van de huidige, op een duurzaam loopbaanbeleid en werkbaar werk. We gaan resoluut voor verdraagzaam samenleven en voor inclusie, zodat iedereen zijn leven op een kwaliteitsvolle manier kan en mag beleven. Inclusie moet een verantwoordelijkheid zijn van iedereen.

Stefaan Berteloot, directeur vzw Zorggezind

Thuiszorg zit in de lift. Als sector vragen we de volgende Vlaamse regering om investeringen die zowel de kwaliteit als kwantiteit van gezinszorg bevorderen. Enerzijds pleiten we voor een jaarlijks effectief groeipad van 4% op de cliënten, om te garanderen dat we alle maatschappelijke evoluties en complexer

wordende situaties kunnen blijven opvangen. Anderzijds is de verhoging van de omkaderingsnorm een dringende noodzaak om medewerkers, cliënten en hun netwerk nog beter te ondersteunen. Daarnaast is de inkanteling van gezinszorg in de Vlaamse Sociale Bescherming een belangrijke werf voor de komende legislatuur. Het is daarbij primordiaal dat het aanbod gezinszorg voor de cliënt zo toegankelijk mogelijk blijft. Een transparante, geautomatiseerde gebruikersbijdrage is hier onderdeel van.

Luc Jaminé, Algemeen Directeur SOM, de federatie van sociale ondernemingen vzw

Sterke socialprofitondernemingen zorgen voor een solidaire en veerkrachtige samenleving. De nieuwe regeringen moeten daarom:

- Investeren in welzijn, zorg, werken en wonen.
- Socialprofitondernemers erkennen als ondernemers door werk te maken van een kader dat goal-oriented care mogelijk maakt.
- Sociale ondernemers als partners betrekken bij het ontwerp en de uitvoering van het beleid.

Margot Cloet, Gedelegeerd Bestuurder Zorgnet-Icuro

Ongetwijfeld dé uitdaging wordt het probleem van de schaarste aan zorgpersoneel. Zorgnet-Icuro roept alle stakeholders op werk te maken van een globaal loopbaanpact voor de zorg. Dat moet focussen op voldoende instroom, aantrekkelijke loopbanen en een innovatieve arbeidsorganisatie. Daarnaast is het zonneklaar dat er werk moet gemaakt worden van een meer werkbare bevoegdheidsverdeling in de gezondheidszorg. We roepen alle politici op tot gezond verstand en het werken aan praktische oplossingen.

Voor de verkiezingsmemoranda van onze federaties verwijzen we graag naar hun websites: zie www.verso-net.be/federaties.

Vlaamse Raad van start

De Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, die al geruime tijd in de steigers staat, is ondertussen al een eerste keer samengekomen. Ook Verso en haar leden kijken uit naar de werkzaamheden in dit nieuwe overlegorgaan, dat de Strategische Adviesraad voor deze beleidsdomeinen moet doen vergeten. De Vlaamse Raad geeft immers niet alleen advies over de strategische beleidsintenties van de Vlaamse regering voor deze sectoren, maar moet ook akkoorden tussen sociale partners en regering mogelijk maken. Deze functie is nieuw.

Verso is goed vertegenwoordigd en verschillende leden nemen cruciale verantwoordelijkheden op. “De sector hoopt alleszins dat alle kansen benut zullen worden om op basis van deze bevoegdheid tot een gedragen Vlaams beleid voor onze sectoren te komen”, zegt Hendrik Delaruelle, directeur van het Vlaams Welzijnsverbond.

De voorzitter van de intersectorale kamer van de Vlaamse Raad hoopt verder dat “we in de lijn van de strategische adviesraad kwaliteitsvolle en inhoudelijk sterk onderbouwde adviezen kunnen afleveren die zo veel mogelijk op consensus kunnen rekenen van de hele Vlaamse Raad”. Dat is nodig opdat de Vlaamse regering die adviezen niet naast zich neer kan leggen.

Eenzelfde geluid horen we bij Tom Balthazar van koepelorganisatie Zorgnet-Icuro. Hij is voorzitter van de kamer voor het gezondheidsbeleid en ziet veel werk op de plank voor de gekende grote werven in de gezondheidszorg: het vernieuwde Vlaamse zorglandschap, de hertekening van de eerstelijnszorg en het personeelsvraagstuk. “We moeten de Vlaamse bevoegdheden rond gezondheid toch proberen maximaal te benutten, ook al zitten er nog heel wat zaken federaal”, voegt hij daar aan toe. De juridisch adviseur van Zorgnet-Icuro drukt daarbij de wens uit dat de leden van de adviesraad zeker ook proactief onderwerpen op de agenda van de politiek zullen durven zetten.

Katrien Van Kets, directeur Zorg van CM Landsbond, zit de sectorale kamer voor Vlaamse Sociale Bescherming en Personen met een handicap voor. Zij hoopt dat “de Vlaamse Raad zal toelaten aan de diverse stakeholders om elkaar beter te leren kennen en begrijpen”. Dit kan de strategische advisering alleen maar ten goede komen.

SECTORNIEUWS

En wat met de vzw?

Op 28 februari 2019 werd het nieuwe Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen (WVV) goedgekeurd door het Federaal Parlement. Dit nieuwe wetboek trad voor nieuwe vennootschappen, verenigingen en stichtingen in werking op 1 mei 2019. Alle bepalingen van het nieuwe wetboek zijn meteen van toepassing voor alle nieuw op te richten verenigingen.

Voor vzw's die al bestonden op 1 mei zal het wetboek pas effectief van toepassing zijn op 1 januari 2020. Uiteraard kunnen zij hun statuten reeds eerder aanpassen om in regel te zijn met de bepalingen van het nieuwe wetboek. Let wel: wanneer een vzw haar statuten na 1 januari 2020 wijzigt, zal zij meteen alle nodige wijzigingen moeten doorvoeren om in regel te zijn met het nieuwe wetboek. In elk geval zullen de statuten ten laatste op 1 januari 2024 in regel moeten worden gesteld met de bepalingen van het WVV. Daarnaast zijn de bepalingen

“De bepalingen van dwingende aard worden reeds vanaf 1 januari 2020 van toepassing”

van dwingende aard in het wetboek reeds vanaf 1 januari 2020 van toepassing.

Vele redenen dus om tijdig statuten aan te passen. De leden van de Raad van Bestuur

zijn overigens persoonlijk en hoofdelijk aansprakelijk voor de schade die de vzw kan oplopen of schade veroorzaakt aan derden door de niet-naleving van deze verplichting.

Meer informatie: bekijk de themafiche op www.unisoc.be.

14% denkt aan meer commerciële activiteiten

Een van de veranderingen in de nieuwe vennootschapswetgeving is de mogelijkheid voor verenigingen om onbepaald inkomsten te kunnen halen uit economische activiteiten. Slechts 14% ziet hierin echter kansen volgens de laatste Barometer van het verenigingsleven van de Koning Boudewijnstichting. Daarbij moet gezegd dat bijna de helft van de ondervraagde verenigingen onvoldoende op de hoogte is van de hervorming. Vooral kleinere verenigingen kunnen de gevolgen onvoldoende inschatten. Vandaag ontplooit al 30% van de verenigingen commerciële activiteiten, zoals de verkoop van producten of diensten.

Middenveld op zoek naar nieuwe relatie met overheid

Ondanks een duidelijke stijging, blijft de ‘verzakelijking’ van Vlaamse middenveldorganisaties eerder beperkt. Dat blijkt uit het onderzoeksproject dat CSI Flanders begin mei presenteerde. Het gaat hierbij om marktgerichte activiteiten zoals het aanboren van commerciële inkomstenbronnen, het aantrekken van bestuurders uit het bedrijfsleven en de introductie van managementtools en zaken als prestatiemeting. Voor wie vreesde dat het middenveld haar dna aan het verliezen is, mag deze studie een geruststelling zijn.

Marktinkomsten

CSI Flanders hield voor haar onderzoek een bevraging onder organisaties uit de welzijnssector, de socioculturele sector en de sociale economie. Er blijken dan ook duidelijke verschillen te bestaan tussen deze sectoren. Waar ondernemingen uit de sociale economie uiteraard in belangrijke mate afhankelijk zijn van marktinkomsten, is dit voor de socioculturele en de welzijnssector slechts in de helft van de gevallen zo. Zes op tien van de organisaties uit de socioculturele sector die wel marktinkomsten genereren, halen bovendien minder dan 20% van hun inkomsten uit de markt. Voor de welzijnssector geldt dit zelfs voor negen op tien organisaties. Wel geven deze organisaties aan dat ze de afgelopen tien jaar het aandeel aan commerciële inkomsten hebben zien stijgen.

De reden waarom ze deze nieuwe financieringsbronnen aanboren is wel degelijk om hun financiële zelfredzaamheid te verhogen. Op die manier is men minder kwetsbaar voor financiële onzekerheid door overheidsbeslissingen, zo luidt de redenering. Die overheid blijft wel invloed uitoefenen op deze marktgerichte activiteiten: organisaties geven aan dat ze onder druk van hun subsidiërende overheid enkel commerciële activiteiten opzetten met een duidelijke inhoudelijke link met de missie van de organisatie. De uitzondering hierop zijn middenveldorganisaties die bezig zijn met beleidsbeïnvloeding. Zij durven wel meer commerciële acties organiseren die geen inhoudelijke link hebben met de organisatie, zoals de verkoop van gadgets. Verder merken de onderzoekers op dat vooral

grote organisaties erin slagen hun inkomsten wat te diversifiëren. Dat houdt uiteraard het risico in dat kleine organisaties, die het leeuwendeel van deze sectoren uitmaken, minder gewapend zijn tegen overheidsbesparingen.

Overheid als partner

Ondanks een toenemende diversificatie van de inkomsten, blijft de overheid natuurlijk een belangrijke financierder van veel activiteiten van middenveldorganisaties. Voor de socioculturele sector ligt die afhankelijkheid op bijna 50% van de inkomsten, voor welzijn is dat zelfs 85% en voor de sociale economie 46%. In alle sectoren zijn projectfinanciering en contracten voor het leveren van diensten of producten aan de Vlaamse overheid ruim vertegenwoordigd. De organisaties geven aan dat ze daarbij slechts weinig competitie ervaren voor deze middelen vanwege andere middenveldorganisaties of commerciële bedrijven. Wel staat tegenover die financiële steun heel wat controle vanwege de overheid. Niet alleen

naar input, maar steeds meer ook op prestaties en impact.

“Beleidsbeïnvloeding door koepelorganisaties staat hoog op de agenda”

Iets meer dan de helft van de middenveldorganisaties ziet de overheid als een partner waarmee inhoudelijk kan worden samen-

gewerkt rond het nastreven van hun maatschappelijke doelen. Belangrijke organisatorische beslissingen worden dan ook genomen in overleg met de overheid. Ook beleidsbeïnvloeding door koepelorganisaties staat hoog op de agenda van deze organisaties. Slechts 11% van de socioculturele organisaties, 5% van de welzijnsorganisaties en geen van de respondenten uit de sociale economie neemt nooit deel aan een activiteit van hun koepelorganisatie.

Etnisch-culturele diversiteit

Een belangrijk aandachtspunt voor alle sectoren blijft wel diversiteit. Zeven op tien organisaties noemt dit een belangrijke uitdaging voor de eigen organisatie. Wat representativiteit binnen vrijwilligers, personeelsbestand of bestuur betreft, scoren zowat alle organisatie ondermaats. Bij organisaties die hier wel op inzetten, merken de onderzoekers dat ze vooral succes boeken met het stimuleren van interculturele competenties en het voeren van een diversiteitsbeleid bij het aantrekken van vrijwilligers en personeelsleden.

Het volledige onderzoek van CSI Flanders kunt u raadplegen op www.middenveldinnovatie.be.

Eat vzw

Nieuwe Europese waarborgregeling stimuleert **sociaal ondernemerschap**

De Europese besluitvorming is voor de meesten van ons een ver-van-ons-bedshow. Hoewel de Europese regelgeving een steeds grotere impact heeft op onze samenleving en economie, blijft Europa voor veel burgers onzichtbaar. Toch worden er vanuit de Europese Commissie ook initiatieven genomen die echt wel het verschil kunnen maken voor sociale ondernemingen. Zo stelt het programma voor werkgelegenheid en sociale innovatie van de EU (EaSI) in totaal 25 miljoen euro aan waarborgen beschikbaar.

De EaSI-waarborg helpt organisaties die het moeilijk hebben om de nodige zekerheden voor te leggen bij een kredietaanvraag. Dankzij de waarborg kunnen zij alsnog een lening aangaan. Dit nieuwe financieringsinstrument werd

“De kredieten zijn bedoeld voor ondernemingen die moeilijk toegang krijgen tot financiering”

door het Europese Investeringsfonds voor België toegekend aan Crédal en Hefboom. Deze samenwerking maakt het mogelijk om de komende 5 jaar EaSI-waarborgkredieten te verstrekken voor een bedrag tussen de 25.000 en de 500.000 euro. De kredieten zijn bedoeld voor startende en bestaande sociale ondernemingen die moeilijk toegang krijgen tot financiering bij traditionele kredietverstrekkers. Uiteraard moet de haalbaarheid aangetoond worden. De financier behoudt zelf een restrisico van 20%.

De belangrijkste voorwaarde is dat het om een sociale onderneming of organisatie moet gaan, ongeacht het type rechtsvorm. Deze organisatie moet in de eerste plaats een meetbare en positieve sociale impact nastreven, in plaats van winst voor de eigenaars of aandeelhouders.

Eat vzw was het eerste kredietdossier in ons land dat gebruik kon maken van de EaSI-waarborg. Eat organiseert werkervaring voor doelgroepwerknemers in vier sociale horecazaken in Brussel. De doelgroepwerknemers doen hier leerkansen op en ontvangen begeleiding en opleiding.

Meer weten? Contacteer wim.vanopstal@verso-net.be

Verso ondersteunt intrapreneurs met een sociaal businessidee

Ben je als medewerker of leidinggevende actief in de social profit en heb je een innovatief idee om je dienstverlening te versterken? Laat je dan tijdig bijstaan door kritische klankborden die je kunnen helpen om dat idee sterker te maken. Ze brengen andere perspectieven binnen, versterken je netwerk en motiveren je om stappen vooruit te zetten. In het ergste geval behoeden ze je trouwens om te lang na te blijven denken over onhaalbare plannen.

Vanuit Verso werken we samen met verschillende initiatieven die mensen met een sociaal business-idee begeleiden. Dit gaat van inspiratiesessies over coachingtrajecten tot bootcamps. Nieuw is het concept van een adviesraad sociaal ondernemen, waar je een innovatief idee vertrouwelijk kan pitchen voor een panel van ervaren adviseurs en ondernemers. Zij geven je vervolgens tips, interessante contacten en belangrijker nog: ze denken met je mee opdat je zelf de juiste vragen stelt over je idee.

Heb je een dus een sociaal ondernemend idee? Neem gerust contact op en we gidsen je langs het bestaande aanbod.

Meer weten?
Contacteer wim.vanopstal@verso-net.be.

Europees sociale scorebord reality check voor België

In 2017 namen alle lidstaten de Europese Pijler van Sociale Rechten aan. Deze pijler moet de Europese Unie een socialer gelaat geven. Wat veel mensen echter niet weten, is dat de ambities van deze pijler ook worden opgevolgd aan de hand van een sociale scorebord.

Dit sociale scorebord bestaat uit twaalf verschillende indicatoren, verdeeld over drie hoofdstukken:

- 1. Gelijke kansen en toegang tot de arbeidsmarkt**
- 2. Billijke arbeidsvoorwaarden**
- 3. Sociale bescherming en inclusie**

De verschillende lidstaten worden hier allemaal op geëvalueerd. Zo krijg je een duidelijk beeld van de landen die het best presteren en de landen die zich in een kritieke situatie bevinden.

Als we kijken naar het totaalplaatje, zien we dat België gemiddeld scoort op de meeste indicatoren. België scoort goed noch slecht op indicatoren zoals armoede, kansen voor jongeren, werkloosheid, medische zorg en digitale geletterdheid. Qua ongelijkheid en sociale herverdeling presteren we dan weer net iets beter dan de andere EU-landen. Opvallend is de lage score voor de opvang voor kinderen onder de drie jaar. De Belgische economische groeicijfers behoren tot de laagste van Europa en worden net niet als 'kritiek' aanzien.

Kopgroep gelost?

Hoewel België bekend staat als een land waar zorg terecht een belangrijke plek heeft in de maatschappij, scoort ons land hier eerder gemiddeld. Dat komt vooral omdat veel mensen aangeven onvoldoende toegang te hebben tot medische diensten. Concreet gaat het over 2,1 procent van de Belgische bevolking.

Maar waarom scoort België – ondanks de grote investeringen – dan zo gemiddeld in armoedebestrijding en gezondheidszorg? In ons land, zo blijkt, is de kloof tussen de allerarmsten en de rest van de samenleving bijna onoverbrugbaar. Die kloof is zelfs het meest uitgesproken van alle West-Europese landen. Zij hebben een zeer gebrekkige toegang tot de arbeidsmarkt, kwaliteitsvolle huisvesting en medische dienstverlening.

Wanneer we specifiek naar Vlaanderen kijken, is het beeld iets rooskleuriger. De kinderopvang bijvoorbeeld, hoort bij de allerbeste van de EU. Dit geldt ook voor de armoedebestrijding en de herverdeling. Doordat Vlaanderen een genereus en effectiever herverdelingsbeleid kent, is er ook een stuk minder armoede. Al moet er ook vermeld worden dat analoog met België de allerzwaksten te weinig krijgen in Vlaanderen. Er is dus ook hier nog ruimte voor verbetering.

“Ook in Vlaanderen is nog ruimte voor verbetering”

Hoe gaat men nu aan de slag met die cijfers? Op basis van de rapporten van de EU-instellingen en dit sociale scorebord stellen de Federale en

Vlaamse overheid hervormingsplannen op. In 2019 focusten deze plannen vooral op kinderarmoede, arbeidsparticipatie, integratie van mensen met een migratieachtergrond en wonen. Uitkijken dus naar de volgende update van de sociale indicatoren in februari om te zien of we er toch nog in slagen onze sociale score te verbeteren.

Dit artikel is een gastbijdrage van Maarten Libeer, liaisonofficer voor sociale zaken, onderwijs en werk bij VLEVA. U kunt hem bereiken op maarten.libeer@vleva.eu.

SOCIAAL SCOREBORD		BELGIË	VLAANDEREN
Gelijke kansen en toegang tot de arbeidsmarkt	Vroegtijdige schoolverlaters	Gemiddeld	Beter dan gemiddeld
	Genderkloof	Gemiddeld	Gemiddeld
	Verhouding inkomenskwintielen	Beter dan gemiddeld	Beste presteerders
	Personen bedreigd met armoede	Gemiddeld	Beste presteerders
	NEET-jongeren	Gemiddeld	Beter dan gemiddeld
Dynamische arbeidsmarkten en billijke arbeidsomstandigheden	Werkgelegenheidsgraad	Moet in de gaten worden gehouden	Gemiddeld
	Werkloosheidsgraad	Gemiddeld	Beter dan gemiddeld
	Langdurige werkloosheid	Gemiddeld	Beter dan gemiddeld
	Groei per capita	Moet in de gaten worden gehouden	/
	Gemiddeld nettoloon alleenstaande werknemer	Beter dan gemiddeld	/
Sociale bescherming en inclusie	Effect van sociale verdrachten op armoedebestrijding	Beter dan gemiddeld	Beste presteerders
	Kinderen jonger dan 3 jaar in kinderopvang	Goed, maar moet worden gemonitord	Beste presteerders
	Zelfgerapporteerde onvervulde behoefte aan medische zorg	Gemiddeld	/
	Digitale vaardigheden	Gemiddeld	Beter dan gemiddeld

AANKONDIGINGEN

HR Tech Fair: wat kan E-HRM voor uw organisatie betekenen?

“Mijn hele HRM-beleid in één digitaal systeem?!” Misschien denkt u dan: “Ja, dat zie ik wel zitten!” Of misschien vraagt u zich nog af of dat niet veel te duur gaat zijn, of uw organisatie wel meewil, is dat niet meer iets voor technuten?

Wilt u goed voorbereid aan de start komen? Kom dan proeven van wat er allemaal mogelijk is op de HR Tech Fair van HRwijs op **11 juni** in de Beurs-schouwburg in Brussel. HRwijs creëert hier in samenwerking met HR Tech Valley een heuse beursvloer met dienstverleners uit de E-HRM waar u tips kunt sprokkelen om een geïnformeerde beslissing te nemen en ook meteen op zoek kunt naar dé toepassing die voldoet aan alle verwachtingen van uw organisatie: gebruiks- en budgetvriendelijk, sterke ondersteuning nadien, volledig aanpasbaar aan uw organisatie en liefst ook vanop afstand bereikbaar.

Wie zoekt, die vindt! Op de HR Tech Fair van HRwijs ...

www.hrwijs.be

Vind de juiste kandidaten voor uw vacatures met Verso en VDAB

Arbeidsmarktdeskundigen zijn het erover eens: de arbeidsmarkt staat in brand en competentiegericht matchen van vacatures met werkzoekenden kan een oplossing zijn. Wat kunnen Verso/HRwijs en VDAB in dit kader voor u betekenen? Welke tewerkstellingsmaatregelen kunnen helpen de juiste kandidaten te vinden? Is werkplekleren een oplossing?

Ga naar een infosessie op **17 juni** in Mechelen en u bent weer helemaal mee. Na de sessie kunt u zelf aan de slag met nieuwe inzichten en tools.

Meer informatie op www.hrwijs.be.

Van morele stress naar morele veerkracht

Verso - HRwijs, Zorgnet-Icuro en Hogeschool West-Vlaanderen Howest organiseren op vrijdag **6 september** in het Provinciehuis in Leuven de inspiratiedag ‘Van morele stress naar morele veerkracht’.

Tijdens de voormiddag brengen we in kaart wat morele stress is en vertellen we waarom u best werkt aan een cultuur van morele veerkracht. Zorgnet-Icuro presenteert haar ‘Ethisch advies: Morele Stress in de Zorg’ én u krijgt de resultaten mee van het tweejarig Tetra-onderzoek ‘Van morele stress naar een cultuur van morele veerkracht’ van Hogeschool West-Vlaanderen Howest. In de namiddag plannen we verdiepende workshops over hoe je in de praktijk kan werken aan morele veerkracht op de werkvloer.

Deze inspiratiedag is er voor iedereen binnen zorg en welzijn die aan de slag wil gaan met morele veerkracht.

Interesse? Schrijf u in op www.hrwijs.be.

Volgend jaar laatstejaarsstudenten aan het werk in uw onderneming?

U werkt voor een socialprofitonderneming? Heeft u misschien behoefte aan de frisse kijk van toekomstige accountants, marketeers, ondernemers, ...? Bent u bereid hen te laten delen in uw expertise en sectorkennis? Dan verwelkomen wij u graag als nieuwe opdrachtgever! Laatstejaarsstudenten van Thomas More en Howest werken tussen september en december uw uitdaging uit in een businessmodel. U kunt tot 20 juni uw vraag registreren bij ons!

Voor ons is de win-win alvast duidelijk: gemotiveerde studenten worden gekoppeld aan maatschappelijk relevante uitdagingen en socialprofitondernemingen kunnen zich laten inspireren door nieuwe ideeën. Bovendien neemt het team van managementstudenten u alvast flink wat basisonderzoek en rekenwerk uit handen.

Dankzij deze projecten krijgen de studenten voeling met het échte werk: bedrijfsexpertise, professioneel contact met opdrachtgevers, projectmanagement, deadlines, overleg. Ze werken toe naar een kwalitatief resultaat binnen een duidelijk afgelijnd project.

Interesse?

Meldt u dan aan bij de docenten van Thomas More of Howest. Zij nemen tijdens de zomerperiode contact op om uw ideeën en verwachtingen te bespreken. Uw gegevens en suggesties worden op elk moment vertrouwelijk behandeld.

- Regio Oost- en West-Vlaanderen: Filip Daniëls, filip.daniels@howest.be
- Mechelen: Goedele Clybouw, goedele.clybouw@thomasmore.be
- Kempen: Kate Van Dessel, kate.vandessel@thomasmore.be